

Referat fra det konstituerende møte i
NORSK FORBUND FOR PSYKISK UTVIKLINGSHEMMEDE

avholdt i Elkem-huset, Oslo, i dagene 18.-19. februar 1967.

Møtet var kommet istand på initiativ fra Emma Hjorth's Venner. La det med en gang være sagt at det var et imponerende og godt arbeide som initiativtagerne hadde utført på meget kort tid, og kan vi i det nye forbund vise en like stor iherdighet og arbeidsiver, ja så går vi en lys tid imøte. Vi vil her få si dem alle en varm takk for god innsats og uten å gå noens ære for nær, vil vi si en spesiell takk til disponent Wilhelm E.R. Gran som var ildsjelen i arbeidet.

Der var møtt frem 75 representanter fra 26 forskjellige støtteforeninger og foreldrelag, og det var mer enn man på forhånd hadde håpet på. Disponent Wilhelm Gran ønsket velkommen og han gav en kort redegjørelse for hva som var gått forut for møtet og hvorfor styret i Emma Hjorth's Venner mente at et landsforbund av foreldre- og støttelag hadde noe for seg. Han poengterte sterkt at barna ikke kan tale sin egen sak overfor myndighetene, og stilte spørsmålet: Hvem er nærmere enn foreldrene til å tale barnas sak og sørge for at de får det som de rettsmessig har krav på såvel når det gjelder pleie som skoleundervisning?

Forfatteren Arne Skouen som er med i aksjonen Rettferd for de handicappede, var invitert til å si noen ord om foreldrenes plass i dette spørsmål, og han åpnet med å uttale sin glede over at et landsforbund av foreldre nu syntes å kunne bli dannet. Han kom også inn på de humanitære organisasjoner som har nedlagt et stort arbeid for disse barn - Norges Røde Kors, Norske Kvinner's Sanitetsforening, Diakonforbundet og flere med dem - men poengterte at det forbund som det her var snakk om å danne, var noe nytt som kom i tillegg til de humanitære organisasjoner og samordningsrådet, idet forbundet primært skulle samle foreldrene til de psykisk utviklingshemmede. Han ønsket det nye forbund alt hell og fremgang i sitt arbeid for barna.

En gikk så over til forhandlingene angående dannelsen av et forbund, og formannen i Emma Hjorth's Venner, Bjørn Bergerud, ble valgt som møteleder. For i det hele tatt å få klarlagt om der

var stemning for dannelselse av et landsforbund, foreslo han at man straks behandlet formålsparagrafen, og dersom man kunne bli enig om formålet med forbundet, tok en avstemning blant de fremmøtte for å se hvilken tilslutning forbundet eventuelt ville få.

Fra initiativtagerne forelå et utkast til formålsparagraf, og med dette utkast som bakgrunn diskuterte de fremmøtte hvilket formål et sådant forbund burde ha. Følgende formålsparagraf ble til slutt vedtatt:

§ 1.

Formål.

"Forbundet skal

- "a) arbeide for at samfunnet yter de psykisk utviklingshemmede full rettferd på linje med andre norske borgere,
- "b) ivareta de tilsluttede medlemmers interesser overfor myndighetene,
- "c) på landsbasis være et kontaktorgan for de tilsluttede medlemmer,
- "d) bistå med opprettelse av foreldreforeninger der slike ikke finnes,
- "e) drive opplysningsvirksomhet.

Ved avstemning ble ovennevnte formålsparagraf enstemmig vedtatt.

De fremmøtte representanter ble deretter anmodet om å gi til kjenne om de kunne være med i dannelselse av et norsk forbund for psykisk utviklingshemmede. 18 av de fremmøtte svarte ja, 5 ville legge saken frem for sine styrever og deretter meddele tilbake styrets standpunkt, mens 3 av de fremmøtte foreninger kun var invitert som observatører.

Det var således en overveldende tilslutning til dannelselse av et forbund, og forhandlingene ble fortsatt idet der ble valgt et styre som skulle fungere i 9 måneder hvorunder styret ble gitt i oppgave å skaffe klarhet i endel konkrete spørsmål, samtidig som styret skulle søke kontakt med de foreldrelag og støtteforeninger som ikke var representert på de konstituerende møtet.

Styret fikk følgende sammensetning:

Formann: Gunnar Søyland, Vistegt. 9, Stavanger.
Viseformann: Bjørn Bergerud, Thomas Heftyesgt. 45, Oslo.
Sekretær: Isak Friestad, Flatenlia, Porsgrunn.
Kasserer: Odd Mathisen, Welhavensvei 27, Tønsberg.
Styremedlem: Anders Haukvik, Beitet 58, Holmestrand.
" Inger Magrethe Lothe, Boks III Hop, Bergen.
" Gudrun Motvedt, Olav Haraldsønsgt. 118, Sarpsborg.
Varamann: Arne B. Wangen, Rideveien, Eiksmarka, Oslo 7.
" Petra Andresen, Foynland, Husøysund, Tønsberg.
" Svein Stoknes, Nørve, Ålesund.

Etter vedtektene skal forbundet også ha et landsråd som vil bli valgt på det ekstra-ordinære landsmøtet som styret skal innkalle til innen 9 måneder, men inntil så kan skje ble følgende medlemmer valgt til et kontaktutvalg:

Formann: Jan Bakkevig, Boks 325, Haugesund.
Viseformann: Wilhelm E.R. Gran, Boks 199, Sandvika.
Medlemmer: Arnold Aronsen.
" Ingrid Gustavsen.
" Elsa Thorsen.
" Sonja Haukvik.
" Dagmar Håkonsen.
" Marie Gustavsen.
" Inger Lise Hvidsten.
" Reidar Johannesen.
" Karen Sofie Tøsse.
" Ragna Pedersen.

Det ble også fattet vedtak om at ethvert nytt foreldrelag eller støttelag som meldte seg inn i forbundet i de første 9 måneder, automatisk ville få et medlem i kontaktutvalget slik at foreningen eller laget fullt ut kunne bli holdt ajour med utviklingen.

En gikk så over til å diskutere vedtektene for det nye forbund. Det ble en livlig debatt som sikkert var av det gode, for en fikk ryddet bort en hel del misforståelser. Det var enighet om at der i forbundet kan opptaes enkeltpersoner som medlemmer. En kom også

inn på støttelagenes plass i forbundet, og der var enighet om at samtlige støttelag kunne være med i forbundet. Etter forbundets vedtekter vil en representant fra et støttelag kunne velges inn i styret for forbundet selv om vedkommende medlem ikke har barn i omsorgen, mens rådets medlemmer kun skal bestå av foreldre som har barn i omsorgen.

For at der på landsmøtene ikke skal bli en altfor stor forsamling, var man enig om en gradert representasjon. Den endelige utforming av denne representasjon vil bli å behandle på det ekstra-ordinære landsmøtet.

De vedtekter som ble vedtatt følger vedlagt som eget bilag.

Vi vil gjerne få lov til å nevne to av de observatører som var tilstede under det konstituerende møte den 18. februar d.å., nemlig overlege Munch ved Emma Hjorth og overlege Rasmussen ved Klebu pleiehjem, Trondheim. Overlege Munch uttalte på møtet sin glede over at vi nu hadde fått et landsforbund som han håpet måtte bli til glede for alle parter, og han oppfordret til samarbeid med de organisasjoner som hittil hadde arbeidet med saken. Overlege Rasmussen hilste også det nye forbund med glede og uttalte at der er et enormt behov tilstede for en slik organisasjon. Dens formål var så klart, nemlig at foreldrene skulle tale sine barns sak.

På møtet søndag den 19. februar 1967 ble der besluttet at kontingenten skulle settes lavest mulig, og at en heller fikk ta spørsmålet opp som egen sak på første landsmøte. I inneværende oppstartingsperiode ville der sikkert bli behov for endel penger, men en fikk heller be foreningene om å bevilge ekstra beløp som gave. Styret ble enig om følgende kontingent pr. år:

Inntil 25 medlemmer	kr. 25,-
Mellom 25 - 50 medlemmer	" 50,-
Mellom 50 - 100 medlemmer	" 100,-
Mellom 100 - 200 medlemmer	" 200,-
O.s.v.	
Enkeltmedlemmer	" 10,-

På møtet ble der til slutt rettet takk til styret i Emma Hjorth's Venner for godt arbeid, og den nyvalgte formann rettet også en varm takk til våre venner i støttelagene for deres store innsats for barna og han håpet at de ville fortsette med sitt uegennyttige arbeid da vi i aller høyeste grad trenger deres hjelp, og han håpet at de også ville være med å hjelpe til i det forestående arbeid i forbundet.

Styret i

NORSK FORBUND FOR PSYKISK UTVIKLINGSHEMMEDE